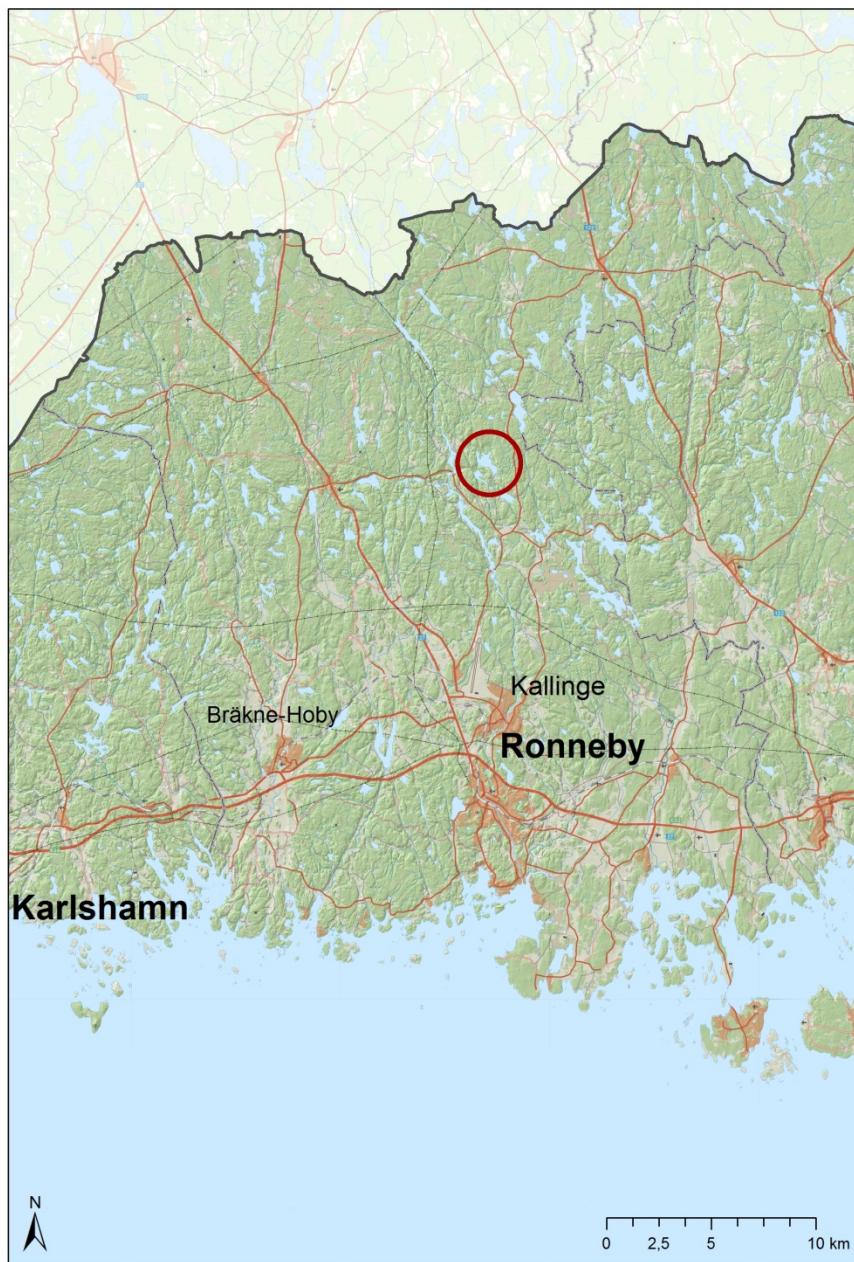




LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410201 Horsasjön



Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Åke Widgren

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410201 Horsasjön**

Kommun: Ronneby

Områdets totala areal: 50,3 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-11-25

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

3130 - Ävjestrandsjöar

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Horsasjön bidrar till uppfyllandet av miljömålen Levande sjöar och vattendrag och Ett rikt växt- och djurliv.

Natura 2000-områdets prioriterade bevarandevärde är den klara och opåverkade sjön med dess representativa flora och fauna. Sjön är klassad som nationellt särskilt värdefullt vatten, och är även av riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § miljöbalken.

Beskrivning av området

Horsasjön är en näringsfattig klarvattensjö belägen omkring 7 km öster om Backaryd i Ronneby kommun. Sjön, som är referenssjö, ingår i Ronnebyåns vattensystem. Horsasjön är en av två sjöar i länet som hyser förekomst av den rödlistade kolonibildande cyanobakterien sjöhjortron (rödlistad som nära hotad). Den har en för näringsfattiga klarvattensjöar representativ flora med flera rosettbladsväxter som notblomster, strandpryl och styvt braxengräs. Sjön kantas till största delen av barrskog.

Vad kan påverka negativt

- Skogsbruksåtgärder, eller andra åtgärder, i anslutning till sjön som skulle riskera att orsaka näringsläckage (övergödning) eller på annat sätt missgynna sjöns biologiska mångfald.
- Utsläpp av föroreningar från punktkälla, t ex avlopp eller annan verksamhet, samt utsläpp av miljögifter till sjön.
- Nydikning eller regelbunden rensning i tillrinnande diken, som kan orsaka grumling eller ökad brunfärgning av vattnet.
- Utsättning av främmande arter, eller fiskstammar, som kan ändra konkurrensförhållanden, sprida smitta och/eller orsaka genetisk kontaminering.
- Överkalkning (alltför stora kalkdoser, något som bl a skulle kunna skada viss vegetation, exempelvis sjöhjortron).
- Reglering av sjöns vatten, eller andra åtgärder som skulle kunna förändra den nuvarande hydrologin.
- Utfyllnad, grävning, muddring mm inom området.
- Ensidigt fiske mot vissa arter eller fiske som är för hårt i förhållande till sjöns naturliga produktionsförmåga kan påverka konkurrensförhållanden och artsammansättning.
- Inplantering av främmande arter, raser eller fiskstammar, kan ändra konkurrensförhållanden, sprida smitta och orsaka genetisk försämring.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området:

Sjön omfattas av strandskydd enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken. Strandskydd gäller generellt 100 meter från strandlinjen (ut i vattnet och inåt land).

Behov av skötselåtgärder:

För att förbättra förutsättningarna för bevarandet av naturtypen och dess arter kan gröna skogsbruksplaner, skogscertifiering eller frivilliga avsättningar för skogsfastigheter uppströms och i anslutning till sjön vara effektiva redskap. Information till markägare och verksamhetsutövare bör samordnas mellan Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och kommunen.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**3130 - Ävjestrandsjöar**

Areal: 50 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Horsasjön är representativ för sjötypen ävjestrandsjöar. Den har näringsfattigt vatten, stort siktdjup och delvis grunda stränder. På grundare vatten växer rikligt med typiska arter som notblomster, strandpryl, strandranunkel och styvt braxengräs. Vidare finns rik förekomst av kransalgen papillsträfsse som bildar bottenäckande mattor i delar av sjön. Den rödlistade kolonibildande cyanobakterien sjöhjortron förekommer i sjön, liksom den typiska arten flodkräfta (akut hotad).

Horsasjön är av Naturvårdsverket utpekad som ett nationellt särskilt värdefullt vatten från naturvårdssynpunkt. Sjön utgör målsjö inom den regionala kalkningsverksamheten i Blekinge och har kalkats sedan lång tid tillbaka. Motiv för kalkningen i Raslången är förekomsten av sjöhjortron. Den senaste kalkningen skedde 2002. Horsasjön utgör en vattenförekomst inom vattenförvaltningens arbete med EU:s ramdirektiv för vatten, och har klassats till måttlig ekologisk status (2013) vilket baserats på försurningssituationen. Horsasjön ingår i den regionala miljöövervakningen. Utbredningen av sjöhjortron samt vattenkemin dokumenteras vart tredje år.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 50 hektar. Sjöns hydrologiska regim ska vara naturliknande, det vill säga ha vattenståndsfluktuationer med naturlig säsongsvariation, så att förutsättningarna för naturtypens typiska och karaktäristiska arter upprätthålls samt skapar en variation av strandmiljöer med hög biologisk mångfald. Strandzonen ska präglas av en återkommande störning med periodvis blottlagda stränder och en årlig kortskottsvegetation (exempelvis vågerosion och ishyvling). Vattnet ska vara klart med ett siktdjup och ljusklimat som är förknippat med naturtypen och ha en god fysikalisk och kemisk vattenkvalitet. Vattnet ska ej vara för surt, syrgashalten ska vara god och halten av näringsämnen ska vara naturligt låg- intermediär. Där lämpligt bottenstrat finns (sand eller grus) ska det finnas kortskottsvegetation med typiska arter som notblomster, strandpryl och styvt braxengräs. Den skyddsvärda arten Sjöhjortron ska ha en stabil förekomst i sjön. Sjön ska vara fri från främmande arter eller fiskstammar som kan påverka dess artsammansättning eller variation av arter negativt genom ändrade konkurrensförhållanden eller smittspridning. Ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen ska vara minst God.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms med nuvarande kunskap som gott.

Dokumentation

- ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen. www.artportalen.se (uttag 2016-02-12).
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 1997. Övervakning av sjöhjortron (*Nostoc zetterstedtii*) i Blekinge.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2001. Opublicerat. Inventeringsprotokoll från en översiktlig inventering av kärlväxtfloran i Horsasjön den 27/8 2010 (Åke Widgren).
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2006. Kräftprovfisken i Blekinge län 2006. Rapport 2006:31.
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- VISS VattenInformationsSystem Sverige, www.viss.lansstyrelsen.se (uttag 2016-09-08).

Bilagor

Bilaga 1: Områdeskarta

Natura 2000 - SE0410201 Horsasjön

